

ARS TRANSLATORICA X

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра романо-германської філології

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики

ARS TRANSLATORICA

ВИПУСК
X

На честь 85-річчя РДГУ

РІВНЕ - 2025

УДК 81'255.2

A 80

Ars Translatorica: зб. перекладів / Упорядники: О.В. Константинова, О.П. Демиденко. Рівне: РДГУ, 2025. Вип. 10. 125 с.

A 80 Ars Translatorica: The Collection of Translations / Compilers: O.V. Konstantinova, O.P. Demydenko. Rivne: RSUH, 2025. Issue 10. 125 p.

У збірник увійшли українські переклади з невеликих художніх, публіцистичних, поетичних творів або уривків з них англійською, іспанською, німецькою, польською, французькою та мовою скотс, а також переклади української поезії французькою мовою. Збірник призначений для всіх, хто цікавиться проблемами перекладознавства.

The Collection includes Ukrainian translations of English, Spanish, German, Polish, French and Scots pieces of fiction, poetry, and journalism, as well translations of Ukrainian poetry into French. The Collection is intended for a wide circle of admirers of the theory and practice of translation.

УДК 81'255.2

Редакційна колегія:

Головний редактор – Деменчук О.В., д-р філол. наук, професор.

Відповідальні редактори – Константинова О.В., канд. філол. наук, доцент;
Демиденко О.П., канд. пед. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Аладько Д.О., канд. філол. наук, доцент; Калініченко М.М., канд. філол. наук, доцент; Кучма Т.В., канд. філол. наук, доцент; Орел І.І., канд. філол. наук, доцент; Тарасюк Н.Ю., канд. філол. наук, доцент; Чеберяк А.М., канд. філол. наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 24.04.2025 р.)

©Автори публікацій, 2025

©Рівненський державний гуманітарний університет, 2025

©Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2025

Обкладинку створено за допомогою III-генератора зображень Midjourney

ПЕРЕДМОВА

Ювілейний десятий збірник перекладів «ARS TRANSLATORICA» присвячено 85-річчю Рівненського державного гуманітарного університету.

Мета видання – підтримка перших перекладацьких кроків студентства й учнівської молоді. Майбутні перекладачі спробували свої сили в перекладі текстів різних стилів і жанрів, творів сучасних письменників і минулих періодів. До цього річного випуску увійшли переклади з невеликих художніх, публіцистичних, поетичних та дитячих творів або уривків з них. Колекція збірника поповнилася перекладами текстів різноманітної тематики з англійської, іспанської, німецької, польської, французької мов та шотландської рівнінної мови (скотс), а також перекладами української поезії французькою мовою.

Щиро дякуємо вам, любителі перекладу й професійні перекладачі за багаторічну підтримку збірника: Дмитро Аладько, Марія Балабанова, Наталія Бельченко, Леся Бондар, Жанна Буць, Кіра Верещагіна, Роман Гульцьо, Ольга Демиденко, Святослав Зубченко, Михайло Калініченко, Оксана Кіндратюк, Мирослава Кирильчук, Тамара Кирпита, Роман Клочко, Вікторія Куликова, Льоля Кошарнівская, Марія Кравцова, Ганна Кришталюк, Оксана Кротюк, Віктор Марач, Єлизавета Михайлова, Ольга Науменко, Олександр Одрін, Олена О'Лір, Наталка Прокопчук, Андрій Рижков, Ольга Смольницька, Олена Степанюк, Юлія Токар, Дарія Хохель, Світлана Шаркова, Лілія Школяр, Валерій Яковчук.

**Редколегія збірника
«Ars Translatorica»**

ЗМІСТ

ПЕРЕКЛАДИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

<i>Jane Austen</i>	Ольга Васильюк	
PRIDE AND PREJUDICE	ГОРДІСТЬ ТА УПЕРЕДЖЕННЯ (уривок).....	7
<i>Diana Gabaldon</i>	Дарина Виногородська	
A LEAF ON THE WIND OF ALL HALLOWS	ЛИСТОК НА ВІТРІ (уривок).....	11
<i>Alan Alexander Milne</i>	Олександра Купчишина	
THE PRINCESS AND THE APPLE-TREE	ПРИНЦЕСА ТА ЯБЛУНЯ	14
<i>Generated by ChatGPT</i>	Ольга Мацюк	
THE BLUE-RINSE WALTZ	ВАЛЬС ІЗ БЛАКИТИМ ПОЛИСКОМ	17
<i>Matt Wilson</i>	Юлія Мельник	
THE FIGHTING TEMERAIRE...	ОСТАННІЙ РЕЙС «ТІМІРЕРА»... ..	19
<i>Michelle Waitzman</i>	Валерія Пашинська	
FIVE TIPS...	П'ЯТЬ ПОРАД... ..	23
<i>Roald Dahl</i>	Анастасія Семененко	
THE PIG	СВИН	27
<i>John Keats</i>	Ольга Смольницька	
THIS LIVING HAND...	ЦЯ ТЕПЛА ТА ІЩЕ ЖИВА РУКА... ..	30
<i>Francis Ledwidge</i>	Ольга Смольницька	
IRELAND	ІРЛАНДІЯ.....	31
<i>Charles Dickens</i>	Олександра Стасюк	
THE CHILD'S STORY	ДИТЯЧА ІСТОРІЯ (уривок).....	32
<i>Miranda Sun</i>	Олександра Стасюк	
IF I HAVE TO BE HAUNTED	ЯКЩО МЕНІ НЕ ДАВАТИМУТЬ СПОКОЮ ПРИВИДИ (уривок)	36
<i>Dan Brown</i>	Оксана Степанчук	
DIGITAL FORTRESS	ЦИФРОВА ФОРТЕЦЯ (уривок)	39
	Анастасія Стибленко	
<i>Richard Alderson</i>	Світлана Безкоровайна	
HOW TO CHANGE CAREER...	ЯК ЗМІНИТИ КАР'ЄРУ... ..	46

ПЕРЕКЛАДИ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

<i>Gabriela Mistral</i>	Віктор Марач	
RONDA DE LOS AROMAS	ДУХМЯНИЙ ХОРОВОД.....	58
<i>Gabriela Mistral</i>	Віктор Марач	
LA ESPERA INÚTIL	МАРНЕ ЧЕКАННЯ.....	60

ПЕРЕКЛАДИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

<i>Kirstin Schwab</i>	Олена Степанюк	
SHIFTING BASELINES	SHIFTING BASELINES	64
<i>Robert Gernhardt</i>	Владислав Тофоров	
BALLADE VON DER LICHTMALEREI	БАЛАДА ПРО ЖИВОПИС СВІТЛОМ.....	66
<i>Robert Gernhardt</i>	Владислав Тофоров	
TROST IM GEDICHT	ЗАСПОКОЄННЯ У ВІРШІ	67
<i>Robert Gernhardt</i>	Владислав Тофоров	
DAS DUNKEL	ТЕМРЯВА.....	68

ПЕРЕКЛАДИ З ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

<i>Zbigniew Herbert</i>	Олена Степанюк	
PAN COGITO O POSTAWIE WYPROSTOWANEJ	ПАН КОЇТО ПРО НЕЗЛАМНІСТЬ.....	72
<i>Zbigniew Herbert</i>	Олена Степанюк	
PRZESŁANIE PANA COGITO	ПОСЛАННЯ ПАНА КОЇТО	77

ПЕРЕКЛАДИ З МОВИ СКОТС

<i>Robert Louis Stevenso</i>	Віктор Марач	
THE SPAEWIFE	БОРОЖКА.....	80
<i>Scottish ballad</i>	Ольга Смольницька	
BROWN ADAM	СМАГЛИЙ ЕДАМ	82

ПЕРЕКЛАДИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

<i>Bernard Werber</i>	Тетяна Карпюк	
LE CHANT DU PAPILLON	СПІВ МЕТЕЛИКІВ	87
<i>Amélie Nothomb</i>	Тетяна Карпюк	
L'HYGIÈNE DE L'ASSASIN	ГІГІЄНА ВБИВЦІ.....	91
<i>Haruki Murakami</i>	Олександр Якимчук	
KAFKA SUR LE RAVAGE	КАФКА НА БЕРЕЗІ.....	100

ПЕРЕКЛАДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

<i>Ліна Костенко</i>	Аріна Бородіна	
МІЙ ПЕРШИЙ ВІРШ НАПИСАНИЙ В ОКОПІ	MON PREMIER POÈME A ÉTÉ ÉCRIT DANS UNE TRANCHEE	106
	Вікторія Костира	
	MON PREMIER POÈME ÉCRIT DANS LA TRANCHEE	108
<i>Ліна Костенко</i>	Анастасія Наливайчук	
КРИЛА	LES AILES.....	109
	Артур Паламарчук	
	LES AILES	111

	<i>Єлизавета Савчук</i> LES AILES	112
	<i>Любомир Столащук</i> LES AILES	113
	<i>Ірина Сулим</i> DES AILES.....	114
<i>Ліна Костенко</i> НАВШПИНЬКИ ПОВЕРТАЮСЯ В ТІ ДНІ	<i>Олеся Позняк</i> SUR LA POINTE DES PIEDS, JE RETOURNE À CES JOURS	115
	<i>Анна Троценко</i> SUR LA POINTE DES PIEDS, JE REVIENS À CES JOURS.....	116
	<i>Міланья Черненко</i> JE REVIENS EN SES JOURS TRÈS DOUCEMENT.....	116
	<i>Анастасія Юрчук</i> JE REVIENS VERS CES JOURS-LÀ TOUT DOUCEMENT.....	117
ПРИМІТКИ		118
ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРЕКЛАДАЧІВ		122

«Прокляття, — засичав Світлий. — Ось вони, пруть! Бачите вогник?»

У темряві над землею плавно колихалася поодиноким пляма світла. Здавалося, ніби її хтось ніс, але коли Джеррі впевнився, що світло рухається саме по собі, його пробрали дрижаки.

«*Tannasg*, — прошепотів Світлий. Джеррі добре було відоме це слово — воно означало «дух», зазвичай недобррозичливий. Зловісна примара.

«Так, можливо й *tannasg*, — спокійно мовив Темний, — а може й ні. Зрештою, скоро *Samhain*¹. Що б там не було, мусиш йти, і то нехайно. Пам'ятай — думай лише про дружину».

Стискаючи камінь тремтячими руками, Джеррі нервово ковтнув і ніяково відповів: «А... так, точно! Тоді дякую».

Темний лише сумно розсміявся: «Та не переймайся», і вони обидва швидко пішли назад через густу стерню – дві незграбні фігури в холодному місячному світлі.

Джеррі повернувся до кам'яних брил, серце вистрибувало з грудей. Брили виглядали як і раніше. Всього лише камені. Але віддуння того, що він тут колись чув... Знову дух перехопило. Здається, вибору в нього не було.

Alan Alexander Milne

THE PRINCESS AND THE APPLE-TREE¹

ONCE upon a time there was a beautiful Princess, who loved all lovely things, and most she loved the flowers and the blossoming trees in her father's garden. Now there was a humble man called Silvio, whose business it was to tend the flowers and the trees in the King's garden, and to him also they were a never-ending happiness, because of their beauty. So it was that their love for lovely things drew them together, and Silvio loved the Princess, and sometimes they walked hand-in-hand together.

But the King was angry, for it was in his mind that the Princess should marry a greater man than this; and he came upon Silvio in the garden, and commanded him to leave that country, and never to be

¹ *Samhain*, вимова ['s'auwən] – Савань, Савін, Самайн - кельтське свято завершення сільськогосподарських робіт. Після прийняття християнства в багатьох колишніх кельтських країнах свято поступово почало сприйматися як темне, поганське, містичне. Пізніше в цей день почали відмічати День Всіх Святих, що перетворився в деяких країнах в сучасний Хелловін.

found there again. And Silvio said, «How can I leave the garden which I love?» Whereupon the King laughed, and said, «Stay, then,» and touched him with the wand which he carried ... and in a moment there was no Silvio there, but only another apple-tree in the garden. For the King of that country was a great magician, and many were afraid of him.

The days went by, and still the Princess sought Silvio in the garden, but he did not come. So she went to her father, the King, and asked of him. And the King laughed, and said, «He was pruning an apple-tree. I did not like the way he pruned it. He will never come back.» Then the Princess said, «Which was the tree he was pruning?» And the King led her to the window, and showed her the tree. And the Princess was astonished, for she did not know that there had been an apple-tree there. And, when she was alone, she went to the apple-tree, saying, «It is the last thing which he touched;» so she touched it with her hand. And the apple-tree trembled gently, and the blossom fell upon her head. So it was on the next day, and the next....

And Summer came, but Silvio did not come, and Autumn came, and still she thought of Silvio. One day, while she was beneath the apple-tree, she cried out suddenly, «O Silvio, let me not forget you!»—and the tree shook, and an apple fell into her lap. The Princess took a little silver knife, and peeled the apple, so that the peel was unbroken, and she threw the peel over her shoulder, saying, «See whom I love!» And she looked behind her, and there was the letter «S» upon the ground. So it was upon the next day and the next. And upon the fourth day she took an apple from another tree, and the peel broke beneath her knife; and she picked a second apple, and the peel fell in this shape or that; whereupon she went quickly back to her own tree. And always an apple fell into her lap, and always it told her that it was Silvio whom she loved.

There came a day when there was only one apple upon the tree. Then was she afraid, for she said, «How shall I know whom I love when the tree is empty?» So she went near to it. Very close, then, she felt to Silvio, and he to her; and suddenly she stretched out her arms, and said, «Apple-tree, apple-tree, you have seen whom it is that I love. Send him back to me!» And she put her arms round the tree, and clung to it, crying, «Comfort me!» And it moved within her arms. Whereupon she was frightened, and drew her arms away, putting her hands before her eyes ... and when she opened her eyes, there was Silvio waiting for her, a golden apple in his hand. But there was no apple-tree.

Then Silvio said to the Princess, «Whom is it that you love?» And she said, «Silvio.» So they kissed each other. And the King, seeing them

from his window, said, «Let him marry her, for he is a greater man than I.» So they were married, and lived happily ever afterwards, walking in the garden together, hand-in-hand.

ПЕРЕКЛАЛА ОЛЕКСАНДРА КУПЧИШИНА

Алан Александер Мілн

ПРИНЦЕСА ТА ЯБЛУНЯ

Жила-була прекрасна Принцеса, яка любила все прекрасне, а понад усе — квіти та квітучі дерева в саду свого батька. У тому ж саду працював скромний чоловік на ім'я Сільвіо, який доглядав за квітами та деревами, і для нього вони також були джерелом безмежної радості через свою красу. Їхня спільна любов до прекрасного зблизила їх, і Сільвіо покохав Принцесу, а іноді вони гуляли разом, тримаючись за руки.

Але Король розгнівався, бо вважав, що Принцеса має вийти заміж за достойнішого чоловіка. Він зустрів Сільвіо в саду і наказав йому покинути країну та ніколи не повертатися. Сільвіо відповів: «Як я можу залишити сад, який люблю?» Тоді Король засміявся і сказав: «Залишайся, якщо хочеш», — і торкнувся його своєю чарівною паличкою... і в ту ж мить Сільвіо зник, а на його місці з'явилася нова яблуня. Бо Король тієї країни був великим чаклуном, і багато хто його боявся.

Минав час, а Принцеса все шукала Сільвіо в саду, але він не з'являвся. Тоді вона пішла до батька і запитала про нього. Король засміявся і сказав: «Він обрізав яблуню, і мені не сподобалося, як він це робив. Він більше не повернеться». Тоді Принцеса запитала: «Яке саме дерево він обрізав?» І Король показав їй дерево з вікна. Принцеса здивувалася, бо не пам'ятала, щоб там була яблуня. Коли вона залишилася наодинці, то підійшла до дерева, кажучи: «Це останнє, до чого він торкався», — і доторкнулася до нього рукою. Яблуня ніжно затремтіла, і пелюстки опали їй на голову. Так було і наступного дня, і ще наступного...

Прийшло літо, але Сільвіо не з'явився, настала осінь, а вона все думала про нього. Одного дня, сидячи під яблунею, вона раптом вигукнула: «О, Сільвію, не дай мені забути тебе!» — і дерево затремтіло, а яблуко впало їй на коліна. Принцеса взяла маленький срібний ніж і почала чистити яблуко, не розриваючи шкірки, а потім кинула шкірку через плече, кажучи: «Покажи, кого я люблю!»

Вона озирнулася і побачила на землі літеру «С». Так було і наступного дня, і ще наступного. На четвертий день вона взяла яблуко з іншого дерева, але шкірка порвалася; вона взяла друге яблуко, і шкірка впала без форми. Тоді вона швидко повернулася до свого дерева. І завжди яблуко падало їй на коліна, і завжди воно показувало, що вона любить Сільвію.

Настав день, коли на дереві залишилося лише одне яблуко. Тоді вона злякалася, бо подумала: «Як я дізнаюся, кого люблю, коли дерево спорожніє?» Вона підійшла до нього дуже близько, і тоді відчула Сільвію поруч, а він — її; раптом вона простягнула руки і сказала: «Яблуне, яблуне, ти знаєш, кого я люблю. Поверни його мені!» Вона обійняла дерево і притиснулася до нього, плачучи: «Утіш мене!» І дерево затремтіло в її обіймах. Вона злякалася, відступила і затулила очі руками... а коли відкрила їх, перед нею стояв Сільвію з золотим яблуком у руці. Але яблуні вже не було.

Тоді Сільвію запитав Принцесу: «Кого ти любиш?» І вона відповіла: «Сільвію». Вони поцілувалися. І Король, побачивши їх з вікна, сказав: «Нехай вона вийде за нього заміж, бо він більший чоловік, ніж я». Отже, вони одружилися і жили довго та щасливо, гуляючи разом по саду, тримаючись за руки.

***Without authorship,
generated by ChatGPT
based on a key lexeme²***

THE BLUE-RINSE WALTZ

In a cozy parlor, by the fire's gentle glow,
A lady with silver hair, her secrets well-known,
She dons her Sunday best, a gown of faded blue,
And whispers to the mirror, «Time for something new».

Her fingers trace the comb, adorned with sapphire beads,
As memories unfurl like delicate silk threads.
The mirror reflects a life, etched in laughter lines,
And she waltzes with nostalgia, to forgotten rhymes.

The blue rinse awaits – a potion of twilight hues,
A touch of magic hidden in its cerulean brew.
She dips her weary strands, each strand a whispered tale,
Of moonlit dances, stolen kisses, and love's sweet travail.

Науково-популярне видання
ARS TRANSLATORICA

Збірник перекладів
Випуск 10

The Collection of Translations
Issue 10

Формат 60х841/16.
Папір офсетний. Друк ризографічний.
Гарнітура Bookman Old Style.
Авт. арк. 4,2. Наклад 100.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, 33000, вул. Ст. Бандери, 12,
тел.: (0362) 26-48-83

Друк: «ПараГраф+»,
м. Рівне, 33000, вул. Гетьмана Мазепи, 6/8,
тел.: (0362) 26-49-27